

Statisztikai tájékoztató

Baranya megye, 2010/4

Tartalom

Összefoglalás.....	2
Népmozgalom	3
Mezőgazdaság	4
Ipar.....	5
Építőipar.....	8
Kereskedelmi szálláshelyek	8
Gazdasági szervezetek.....	10
Beruházás	11
Lakásépítés.....	12
Foglalkoztatottság, keresetek.....	13
Munkanélküliség.....	15
Közúti balesetek	17
Bűnözés	17
Táblázatok.....	20

További információk, adatok (linkek)

Elérhetőségek

Összefoglalás

2010-ben Baranya megyében a **demográfiai folyamatok** továbbra is kedvezőtlenül alakultak. Csökkent az élveszületések, ugyanakkor gyarapodott a halálozások száma, melynek következtében fokozódott a népesség természetes fogyása. A megye lakosság száma a vizsgált évben 391 ezer főre fogyatkozott. A házassodási kedv is tovább csökkent, a házasságkötések száma 2010-ben újabb történelmi mélypontot ért el.

A fontosabb növényi kultúrák 2010. évi **előzetes terméseredményeit** tekintve a Dél-Dunántúlon a fontosabb növényekből általában kevesebbet takarítottak be, mint 2009-ben. Egyedül a kukoricánál regisztrálták a termés mennyiség és a termésátlag növekedését.

A régióban 2010. december 1-jén regisztrált 71 ezer szarvasmarha mintegy 5%-kal maradt alatta az egy évvel korábbi állapotnak, míg az 536 ezer sertés valamelyest növekedést jelentett. Ezen belül Baranyában a 27 ezer szarvasmarha és a 263 ezer sertés az előző év azonos időszakához képest előbbinél az állomány kismértékű növekedését, utóbbinál annak jelentős mérséklődését jelentette.

Az év utolsó negyedében tovább élénkült a vendégforgalom a megye **kereskedelmi szálláshelyein**. Az elmúlt év során a vendégek száma 12%-kal, a vendégéjszakáké közel 9%-kal növekedett, a bruttó szállásdíj-bevételek folyó áron számítva 18%-kal haladták meg az előző évit. 2010-ben a megyeszékhely vendégforgalma több mint egynegyedével bővült.

A 2010. évi **ipari teljesítmények** a megyében – az országos javulással ellentétben – ha csekély mértékben is, de elmaradtak az egy évvel korábbitól. A legalább 5 fős iparszervezetek Baranyában működő telepei 1,6%-kal, a legalább 50 főt foglalkoztató megyei székhelyű ipari vállalkozások pedig 1,2%-kal kisebb termelést produkáltak összehasonlítva áron számítva, mint 2009-ben. Az **építőipari termelés** 4%-os csökkenése mérsékeltebb volt az országosnál.

A **gazdasági szervezetek** és ezen belül a meghatározó hányadot kitevő vállalkozások száma is 4,2–4,5% közötti mértékben növekedett, valamelyest jobban, mint országosan. Élénkebb volt az előbbieknél a felszámolási és végelszámolási eljárás alatt álló vállalkozások számának gyarapodása (10%).

A **beruházási lehetőségekre** a megyében – a válság miatt a gazdaságban egyébként ma még gyakran tapasztalható kivárás és halasztás ellenére – kedvező hatással voltak az Európa Kulturális Fővárosa projektjeinek uniós által is támogatott fejlesztései. Részben ennek köszönhető, hogy az egy lakosra jutó beruházásérték alapján a megye az országos megyei rangsorban a 7. helyen állt.

A megfigyelt megyei székhelyű szervezeteknél az **alkalmazásban állók** száma kis mértékben, 1,3%-kal növekedett az előző évihez képest. A teljes munkaidőben foglalkoztatottak havi bruttó átlagkeresete 1,2%-kal, nettó átlagkeresete 7,0%-kal nőtt. A jövedelmek reálértéke az országossal megegyező mértékben, 2,0%-kal emelkedett.

A **regisztrált álláskeresők** száma az előző évihez képest a régióon belül Baranyában csökkent a legkisebb mértékben, kevesebb mint egy százalékkal. A munkanélküliek gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya (0,7 százalékponttal) 17,7%-ra csökkent.

A megyében 2010-ben 478 **lakás** épült, nagyjából fele annyi, mint egy évvel korábban. A lakásépítések ezúttal is a városokra, azon belül elsősorban Pécsre koncentráltak. Az építetőkörben az elmúlt év során – az egy évvel korábbival ellentétben – a magánérő vált meghatározóvá.

Baranyában 2010-ben 15 415 **bűncselekményt** regisztráltak, 10%-kal többet az egy évvel korábbinál, százezer lakosra 3915 bűneset jutott. A bűnelkövetők száma ennél is nagyobb mértékben, mintegy ötödével emelkedett.

Népmozgalom

2010-ben az országoshoz hasonlóan Baranya megyében is folytatódott a demográfiai folyamatok kedvezőtlen alakulása. Csökkent az élveszületések, ugyanakkor gyarapodott a halálozások száma, melynek következtében fokozódott a népesség természetes fogyása. A megye lakosságszáma a vizsgált évben 391 ezer főre, az országé pedig a lélektani 10 milliós érték alá csökkent.

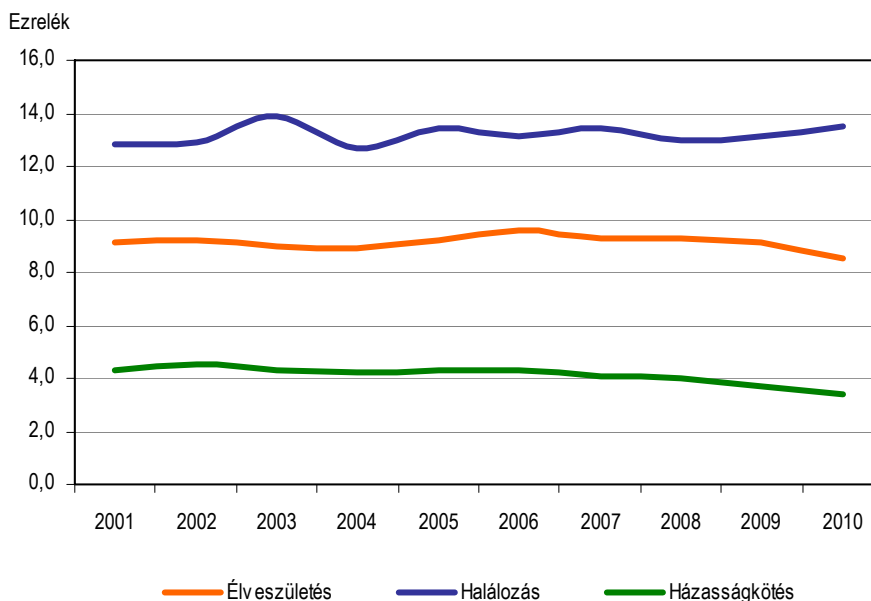
Az előzetes adatok alapján Baranyában 2010-ben 3350 gyermek született, mintegy 7%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban (országosan 6%-kal csökkent az **élveszületések** száma). A megyében ezer lakosra 8,5 élveszületés jutott, amely elmarad az országos átlagtól (9,0). Romlott ugyanakkor a **halandóság**, 5300-an haltak meg az esztendő folyamán, 3%-kal többen mint az azt megelőző évben (országosan lényegében nem változott a halálozások száma). Baranyában 13,5 halálozás jutott ezer lakosra, amely kismértékben meghaladta az országos átlagot (13,0). A két folyamat következményeként 2010-ben 1950 fővel apadt a megye lakossága, amely az előző évi fogyás mértékét 25%-kal felülmúlta (országosan 18%-kal fokozódott a fogyás). Míg Baranyában a **természetes fogyás** ezer lakosonként 5 főt tett ki, országos átlagban ennél kisebb mértékű, 4 fős csökkenés mutatkozott. (Itt kell megjegyezni, hogy a Dél-Dunántúl megyéi közül Somogy népesedési viszonyai voltak a legkedvezőtlenebbek, 6,7 ezrelékes természetes fogyása Békés megye után és Nógrád mellett az ország 19 megyéje közül a második legmagasabb volt. Baranya e tekintetben a középmezőnybe tartozott, a 10. helyet foglalta el.)

A házassági kedv csökkenése továbbra is megfigyelhető, csakúgy mint országosan Baranyában is tovább fogyatkozott a **házasságkötések** száma és 2010-ben újabb történelmi mélypontot ért el. Az előzetes adatok szerint az elmúlt év folyamán 1320 pár állt az anyakönyvvezető elé, csaknem 9%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban (országosan kisebb mértékű, 3%-os csökkenés következett be). A megyében ezer lakosra 3,4 házasságkötés jutott, az országos átlagtól (3,6) – ha kis mértékben is – elmaradt.

A **csecsemőhalandóság** is romlott 2010-ben, 21 gyermek hunyt el egyéves kora betöltése előtt (szemben az egy évvel korábbi 16-tal), amely 31%-os emelkedést jelent (országosan átlagban 3%-kal mérséklődött a csecsemőhalálozás). Ezer élveszületésre a megyében 6,3 halálozás jutott, ez kedvezőtlenebb az országos átlagnál (5,3).

1. ábra

A főbb népmozgalmi események ezer lakosra jutó számának alakulása Baranya megyében

Mezőgazdaság

A fontosabb növényi kultúrák 2010. évi **előzetes terméseredményeit** tekintve a Dél-Dunántúlon

- *búzából* az egy évvel korábnál 5,9%-kal kisebb területről közel 20%-kal kevesebb termést takarítottak be; a hektáronkénti 4100 kg termésátlag 14%-os visszaesést jelentett.
- *kukoricát* 2,3%-kal kisebb területről takarítottak be. A termésmennyiség alig valamivel nőtt az előző évihez képest, miközben a termésátlag (7430 kg/ha) 2,8%-kal emelkedett.
- a *cukorrépa* betakarított területe bő egyharmadával nagyobb volt a 2009. évinél, a termésmennyiség 45%-kal, a termésátlag (63 650 kg/ha) pedig 7,3%-kal nőtt.
- *napraforgóból* 6%-kal kisebb területről 17%-kal kevesebb termés került a raktárakba, mint az előző évben; így a termésátlag (2390 kg/ha) 12%-kal csökkent.
- a *repcénél* az előző évinél 6,6%-kal nagyobb területről mintegy tizedével kevesebb termést takarítottak be, aminek következtében a termésátlag (2470 kg/ha) 16%-kal visszaesett.
- a *burgonya* betakarított területe és termésátlaga¹ – ahol utóbbi 17 200 kg/ha volt – 5,4–5,4%-kal, termésmennyisége pedig egyharmadával csökkent az előző évihez képest.
- a *lucerna* betakarított területe a tavalyinál 6,8%-kal volt kisebb, miközben ötödével termett kevesebb, mint egy évvel korábban; így a termésátlag (4920 kg/ha) 14%-kal elmaradt az előző évitől.

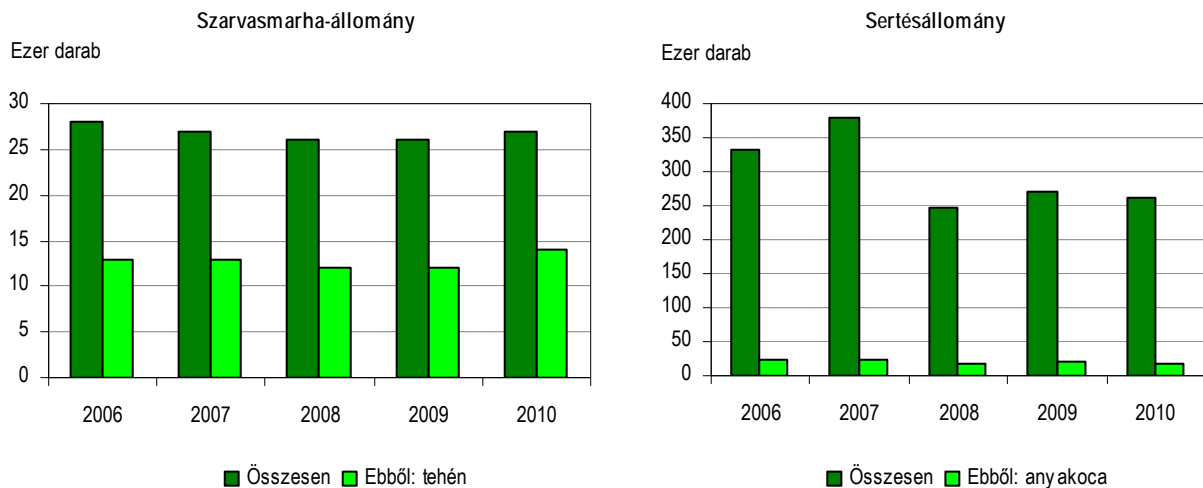
Állatállományok vonatkozásában Baranya megye gazdaságaiban 2010 decemberében 27 ezer szarvasmarhát és 263 ezer sertést regisztráltak, ami az előző év azonos időszakához képest előbbinél az állomány kismértékű növekedését, utóbbinál annak jelentős mérséklődését jelentette. Ezen belül az anyaállatok száma az összállományhoz hasonlóan alakult, azaz a tehénlétszám 2009 decemberéhez képest ugyancsak bővült, míg az anyakocák száma némileg visszaesett. A szarvasmarha-létszám növekedése, illetve a sertésállomány csökkenése – az évközi adatok alapján – az év során folyamatos volt. Mindezzel együtt hosszabb távon mind a szarvasmarhák, mind a sertések száma csökkenő tendenciát mutatott.

A Dél-Dunántúlon 2010. december 1-jén regisztrált 71 ezer szarvasmarha mintegy 5%-kal maradt alatta az egy évvel korábbi állapotnak, míg az 536 ezer sertés valamelyest növekedést jelentett. Közülük a tehének száma ugyanezen idő alatt nem változott, az anyakoca-állomány pedig kismértékben fogyott. (Országosan – az anyaállatokkal együtt – mind a szarvasmarhák, mind a sertések száma csökkent az elmúlt egy év alatt, és míg az előbbieknél a fogyás mértéke kisebb volt, mint régiós szinten, addig az utóbbiaknál – a régióban kimutatott némi bővüléssel ellentétben – számottevő fogyás volt tapasztalható.)

Míg országosan 100 hektár mezőgazdasági területre 12 darab szarvasmarha jutott, addig a régióban ez az érték 9 darab volt. A sertéseknél a fajlagosan regisztrált 67 darabbal a Dél-Dunántúli kimagaslott a régiók mezőnyéből, jóval meghaladva az 57 darabos országos átlagot.

¹ A termésátlag-adatok a szántóföldre vonatkoznak, míg a termésmennyiségekben a konyhakertben, valamint köztes- és másodvetések területéről betakarított termés is benne van.

A december 1-jei állatlétszámok Baranyában

2010. december 1-jén a baranyai állatállománynak még 27 ezer darab juh és 1987 ezer darab tyúkféle is részét képezte. Az előbbieket száma 2009 végéhez képest nem változott, az utóbbiaké pedig mintegy tizedével emelkedett. Ezzel együtt hosszú távon a juhok számát növekedés, a tyúkfélékét pedig stagnálás jellemezte.

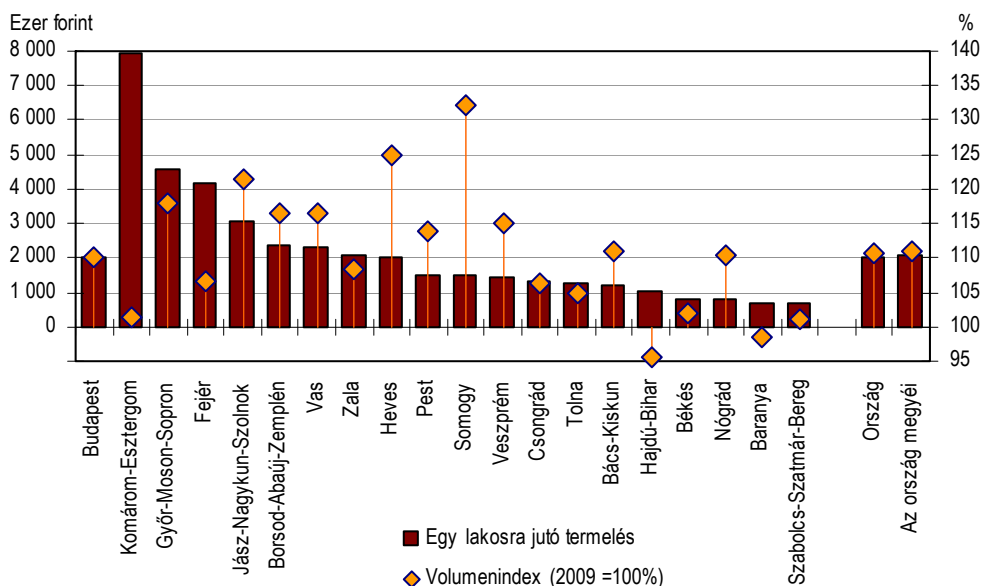
Ipar

Az ipari teljesítmény a 2009. évi általános és nagymértékű visszaesést követően 2010-ben az ország minden régiójában és a legtöbb megyében is – meglehetősen alacsony bázishoz képest – növekedésnek indult. Baranya megye iparszervezeteinek teljesítménye azonban bár megközelítette, de nem érte el a 2009-es bázisév rendkívül alacsony szintjét.

A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások Baranya megyében működő telepei 2010-ben (előzetes adatok alapján) csaknem 279 milliárd forint termelési értéket állítottak elő, az ország hasonló méretű szervezeti körében megvalósult termelésnek mindössze az 1,4%-át. Az összehasonlító áron számított kibocsátás 1,6%-kal elmaradt az egy évvel korábbtól, és ezzel az ország azon két megyéjének az egyike volt, amelyekben csökkenést regisztráltak. (Országosan átlagosan e gazdálkodói körben 10,7%-kal bővült az ipari termelés volumene.) Az éven belül az első negyedévben még jelentős visszaesés, az azt követő negyedévekben szerény növekedés valósult meg a 2009. év hasonló időszakához viszonyítva. Az átlagosnál kedvezőbben alakultak a kisvállalkozások lehetőségei, az ipari termelési értéknek 2010-ben bő 23%-át produkáló 5–49 fős cégek ugyanis 8%-kal növelték termelésük volumenét, míg az ennél nagyobb szervezetek megyében működő telepeinél 4%-os mérséklődés mutatkozott. A dél-dunántúli régió egészében közel 14%-os növekedés valósult meg, amelyet elsősorban a Somogy megyei élénk (32%-os) gyarapodás alakított kedvezően, Tolna megyében szerényebb volt a bővülés mértéke (5%).

Az előbbi teljesítményeket figyelembe véve a népességarányos fajlagos mutatóértéket tekintve sem tudott a megye előbbre mozdulni a hosszú ideje tartó sereghajtó pozíciójából. Az **egy lakosra jutó ipari termelés** 710 ezer forintot kitevő értéke csupán közel 35%-át tette ki az országos átlagnak, ez az érték az ország megyéi közül egyedül Szabolcs-Szatmár-Beregét múlta felül, mindössze kettőezer forinttal. A fővárost is beszámítva a megyék háromötödének a mutatóértéke több mint kétszerese volt a baranyainak, azon belül is az élen álló Komárom-Esztergom megyei a 11-szeresét is meghaladta. A fajlagos összeg a régió megyéi között is meglehetősen alacsonynak mutatkozott, a Tolna megyeinek a hattizedétől, a somogyinak pedig a felétől is elmaradva.

Az ipari termelés egy lakosra jutó értéke és volumenindexe megyénként*, 2010

* A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások telephely szerinti adatai alapján.

Az ipari termelés volumene kismértékben elmaradt az egy évvel korábitól **a legalább 50 főt foglalkoztató baranyai székhelyű ipari vállalkozások adatai alapján** is. E gazdálkodói kör 218 milliárd forintnyi ipari termelési értéke összehasonlításon alapulva 1,2%-kal volt kevesebb a 2009. évinél, az országosan e gazdálkodói körben jellemző bő 11%-os növekedéssel szemben. Kedvezőtlenül befolyásolta a teljesítményeket a megyében, hogy a piaci helyzet további romlása következtében a 2009. évi 94-ről 2010-re 81-re apadt a legalább 50 főt foglalkoztató ipari adatszolgáltatók száma, ami részben felszámolási vagy végelszámolási eljárás megindításából fakadóan következett be, részben pedig azért, hogy jó néhány értékesítési nehézségeik következtében létszámcsökkentésre kényszerültek. Az összes értékesítés volumene 2,4%-kal maradt el a bázisévétől, miután a megyei székhelyű ipari gazdálkodóknak 2010-ben sem a hazai, sem a külföldön nem sikerült bővíteni értékesítésük összehasonlításon alapuló árbevételét. Eközben országosan a némileg mérséklődő belföldi értékesítéssel szemben élénken növekvő export állt.

Az ipart a megyében 2010-ben a legalább 50 főt foglalkoztató gazdálkodói körben már csupán két nemzetgazdasági ág képviselte, közülük az ipari termelés 32%-át teljesítő **villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás** termelése 6%-kal felülmúlta az egy évvel korábit, kizárólag belföldön realizált értékesítése viszont 1,4%-kal elmaradt attól. Az ipari kibocsátás nagyobb hányadát (68%-át) adó **feldolgozóipar** termelése ezzel szemben csaknem 4%-kal, összes értékesítése közel 3%-kal mérséklődött, főként a belföldi eladások erőteljesebb (7%-nyi) csökkenése hatására. Az export az egy évvel korábbi szinthez közelítően alakult (99,4%).

1. tábla

Az ipari termelés és értékesítés alakulása*

Időszak	Termelés	Belföldi	Export	Összes	Termelés	Belföldi	Export	Összes
		értékesítés nettó árbevétele				értékesítés		
	folyó áron, millió forint				volumenindexe, előző év azonos időszaka = 100,0%			
2009. I. negyedév	57 429	35 471	25 846	61 318	79,8	78,0	79,5	78,6
II. negyedév	50 785	30 237	26 588	56 825	69,5	71,4	74,8	73,0
III. negyedév	54 124	31 884	23 552	55 435	74,9	80,3	72,2	76,6
IV. negyedév	59 501	39 989	29 472	69 460	82,1	87,6	83,2	85,7
év	221 838	137 581	105 458	243 039	76,5	79,4	77,5	78,6
2010. I. negyedév	48 285	31 299	20 761	52 060	86,6	89,2	85,7	87,8
II. negyedév	53 555	30 339	26 318	56 658	108,6	102,2	103,0	102,6
III. negyedév	54 779	30 609	26 243	56 853	100,6	97,1	108,7	102,1
IV. negyedév	61 014	39 143	30 374	69 517	100,6	97,0	100,1	98,3
év	217 633	131 390	103 697	235 087	98,8	96,2	99,4	97,6

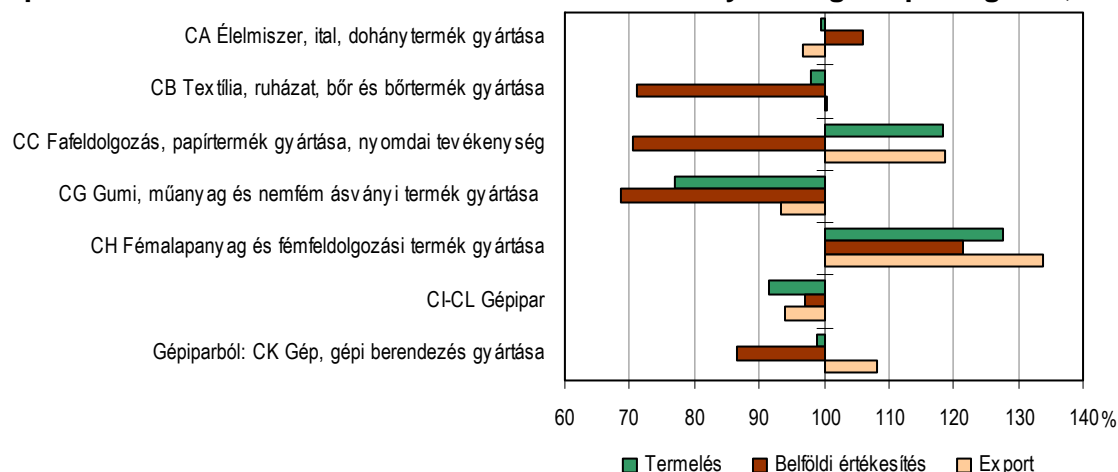
* A legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások székhely szerinti adatai alapján.

A feldolgozóipari ágak teljesítményében meglehetősen nagy különbségek mutatkoztak.

- Az összevont ágak közül a gépipar és az élelmiszeripar a két legnagyobb súlyarányú, amelyekhez az előbbi sorrendben az összes ipari termelés háromtizede, illetve 15%-a tartozott. Az élelmiszeripar egy évvel korábbi megközelítő termelését belföldi értékesítési lehetőségeinek bővülése tette lehetővé, a gépipar csökkenő termelése viszont mind a hazai mind pedig az exportértékesítés további szűkülésének a következménye volt. A gépipari ágazatok közül a – megyében csupán az alkatrészgyártás által jelen lévő – járműgyártásnak sikerült a kibocsátását növelni, mindkét értékesítési irányban javuló lehetőségeinek eredményeként, a gép és gépi berendezés gyártásában pedig az egy évvel korábbi szintet megközelíteni, az export bővülésének köszönhetően.
- A kisebb részesedésű feldolgozóipari ágak közül a felfeldolgozással foglalkozók és az egyéb feldolgozóiparba tartozók javuló exportlehetőségeik, a fémalapanyag, fémfeldolgozási termék gyártásával foglalkozók pedig a hazai és külföldön is bővülő értékesítésük eredményeként növekvő termelést produkáltak. A textiliparban regisztrált kisebb mértékű termelés-csökkenés a belföldi piac jelentős apadásával állt összefüggésben, a gumi, műanyag és nemfém ásványi termékek gyártásával foglalkozók eladásai pedig a hazai és a külföldön egyaránt megcsappantak.

4. ábra

Az ipari termelés és értékesítés volumenindexe néhány feldolgozóipari ágban*, 2010

* A legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások székhely szerinti adatai alapján a 2009. évi százalékában.

A termelés 1,2%-os mérséklődése e gazdálkodói körben az **alkalmazottak** számának 4%-os csökkenésével párhuzamosan ment végbe, így az **egy alkalmazásban állóra jutó** átlagosan 16 millió forintot kitevő **termelési érték** (termelékenység) összehasonlító áron számítva 3%-kal felülmúlta az egy esztendővel korábbit. Az iparágak közül a termelékenység az energiaiparban nőtt nagyobb mértékben, csaknem 8%-kal, míg a feldolgozóiparban átlagosan épp csak meghaladta az egy évvel korábbit.

Építőipar²

Az **építőipari termelés értéke** a megyében székhellyel rendelkező építőipari vállalkozások körében 29,9 milliárd forintot tett ki, összehasonlító áron számítva mintegy 4%-kal kevesebbet az egy esztendővel korábbinál. A termelés volumenének csökkenése kisebb volt, mint a hasonló gazdálkodói körben országosan (közel 9%). A mérséklődés a 2010-ben 57%-os arányt képviselő épületek építése körében volt csekélyebb mértékű (1,4%), miközben a produktum szerényebb hányadát adó egyéb építmények kivitelezési munkáinak összehasonlító áron számított értéke 7%-kal csappant meg. A régió megyéi közül Tolnában is valamelyest mérséklődött az építőipari kibocsátás, a somogyi székhellyel bejegyzett építőipari vállalkozások teljesítménye viszont jelentős mértékben nőtt.

Az **építőipari termelés egy lakosra jutó értéke** Baranyában 76,2 ezer forintot tett ki, az országos átlag 63%-át, a főváros nélkül számított átlag 83%-át. A népességarányos termelés értéke a régió megyéi közül Baranyában mutatkozott a legalacsonyabbnak, de a Tolna megyei mutatóérték is alatta maradt az országos átlagnak, a Somogy megyei azonban jócskán meghaladta azt. (A baranyai fajlagos összeg az ország megyéinek – fővárost is számba vevő – csökkenő rangsorában a 15. helyet foglalta el.)

Kereskedelmi szálláshelyek

Baranya megye kereskedelmi szálláshelyeit az elmúlt év során mintegy 253 ezren vették igénybe, az itt eltöltött vendégéjszakák száma 594 ezer volt, ami a megelőző évhez képest a **vendégek** számának 12%-os, a **vendégéjszakák**énak közel 9%-os emelkedését eredményezte. Ez a növekedés egyben azt is jelenti, hogy Baranya idegenforgalmi mutatói jóval kedvezőbben alakultak, mint a Dél-Dunántúl vagy az ország hasonló mutatószámai, miután régióinkban a vendégek és a vendégéjszakák számában 6 illetve 11%-os forgalom csökkenés következett be, országosan pedig a növekedés mértéke mindkét esetben 2% alatt maradt.

Baranyában az elmúlt évben mind a külföldi, mind a hazai vendégforgalmat egyaránt fellendülés jellemezte: míg 2009-ben alig 43 ezer **külföldi** vendég látogatott a megyébe, addig 2010-re számuk 26%-kal, 54 ezerre emelkedett, az általuk eltöltött vendégéjszakák száma ennél szerényebb mértékben, alig több mint egy százalékkal – 159 ezerről 161 ezerre – növekedett. A főbb küldő országok közül Csehországból 13%-kal kevesebben, Németországból közel ugyanannyian érkeztek, míg a külföldi forgalom egyhetedét adó osztrák vendégek száma két és félszeresére bővült.

A vendégforgalom meghatározó hányadát – több mint háromnegyedét – képviselő **belföldi** vendégek és vendégéjszakáik száma közel 9 illetve 12%-kal haladta meg az egy évvel korábbit, előbbiek száma 182 ezerről 200 ezerre, utóbbiaké 384 ezerről 433 ezerre változott.

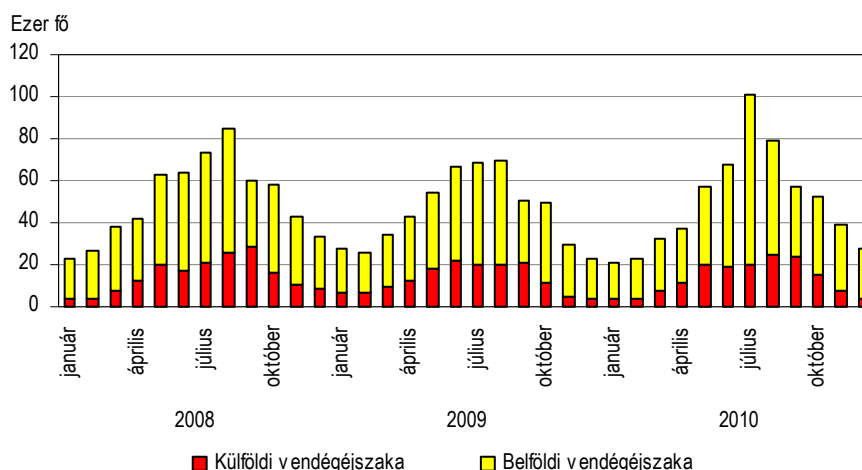
A vendégforgalom **éven belüli** alakulását jellemző szezonális az előző évhez képest az év elején erősödött, az év vége felé pedig e hatásnak inkább a kiegyenlítődését tapasztalhattuk. A legkevesebb vendég – alig több mint tízezer – januárban érkezett, a legtöbb, 31 ezren júliusban keresték fel a megyét. Az év első hónapjaiban az egy évvel korábbihoz hasonlóan, vagy attól kissé elmaradva alakultak a vendégszámok, majd az év második felében felerősödött a forgalom és júliusban 36, novemberben 29%-kal érkeztek többen Baranyába, mint egy évvel

² Az építőipari adatok a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásokra vonatkoznak, székhely szerinti összesítésben.

korábban. A vendégéjszakák száma és annak változása még kevésbé volt egyenletes, 2010-ben az év első négy hónapjában az előző évinél kevesebb, majd májustól kezdődően már több szállásfoglalást regisztráltak. A vizsgált időszakon belül a legkevesebb vendégéjszakát és az éjszakák számának legnagyobb arányú visszaesését is egyaránt januárban mérték, mikor is közel negyedével kevesebb időre, mintegy 21 ezer vendégéjszakára vették igénybe az ideutazók a megye kínálta szállásokat. A szálláshelyek kapacitás-kihasználtsági mutatói júliusban voltak a legjobbak, ekkor másfélszer több, mintegy 100 ezer vendégéjszakát értékesítettek.

5. ábra

A vendégéjszakák számának alakulása a kereskedelmi szálláshelyeken havonként

Az egyes **szállástípusok** közül továbbra is a **szállodákat** részesítették előnyben a legtöbben, a vendégeknek több mint hattizede fordult meg itt. A külföldi vendégek száma az elmúlt év során jelentősen, 42%-kal, a belföldieké 17%-kal bővült, miközben az itt eltöltött éjszakáké 17 illetve 15%-kal nőtt. A szállodák a rendelkezésre álló szobáik 39%-át értékesítették, a férőhelyek kihasználtsága 29%-os volt, mely mindkét esetben meghaladta a régió 34 és 27%-os átlagát. **Egyéb kereskedelmi szálláshelyen** összességében 1,6%-kal kevesebben, mintegy 98 ezren szálltak meg. Miközben ugyanannyi hazai turista választotta ezeket az olcsóbb szálláslehetőségeket, mint 2009-ben, addig a külföldiek száma 8,6%-kal maradt el az előző évitől. Emellett lerövidült a külföldiek itt tartózkodása is, ők közel harmadával kevesebb vendégéjszakát tölthettek el a megyében, míg a belföldi vendégek tizedével többet, összességében azonban ugyanannyit (233 ezret) mint egy évvel korábban.

Az év végéig a kereskedelmi szálláshelyek összes bruttó **árbevétele** 6,2 milliárd forintot tett ki, ennek 55%-a a szállásdíjából, fennmaradó része a vendéglátásból és az egyéb szolgáltatásokból származott. A bevételek folyó áron 18%-kal, ezen belül a szállásdíj-bevételek 16%-kal emelkedtek. Az ágazatból származó bevételek több mint háromnegyedét, 4,8 milliárd Ft-ot a szállodák termelték ki, ez egynegyedével több bevételt eredményezett, mint az azt megelőző évben. 2010-ben a szálláshely-szolgáltatás területén mért fogyasztói árindex 104,2% volt.

A belföldi szállásdíjak egyharmadát **üdülési csekkel** egyenlítették ki a vendégek. A baranyai szálláshelyeken beváltott csekkek értéke 5,5%-kal több volt, mint egy évvel korábban, és megközelítette a 760 millió forintot, aránya azonban a többi fizetési eszközzel szemben kissé (6%-kal) visszaszorult.

Az üdülési csekk forgalom alakulása a kereskedelmi szálláshelyeken

Szállástípus	A beváltott üdülési csekk értéke		Az üdülési csekk aránya a belföldi szállásdíjból	
	millió Ft	előző év = 100%	százalék	előző év = 100%
Szálloda	586,9	104,9	34,4	89,4
Ebből: négycsillagos	259,9	109,7	37,6	98,4
háromcsillagos	269,1	102,9	33,7	90,3
Panzió	153,3	107,9	37,7	105,9
Turistaszálló	4,6	100,2	13,1	120,7
Ifjúsági szálló	–	–	–	–
Üdülőház	9,1	100,3	29,2	144,2
Kemping	5,3	150,1	12,2	53,4
Összes szálláshely	759,2	105,5	34,2	93,8

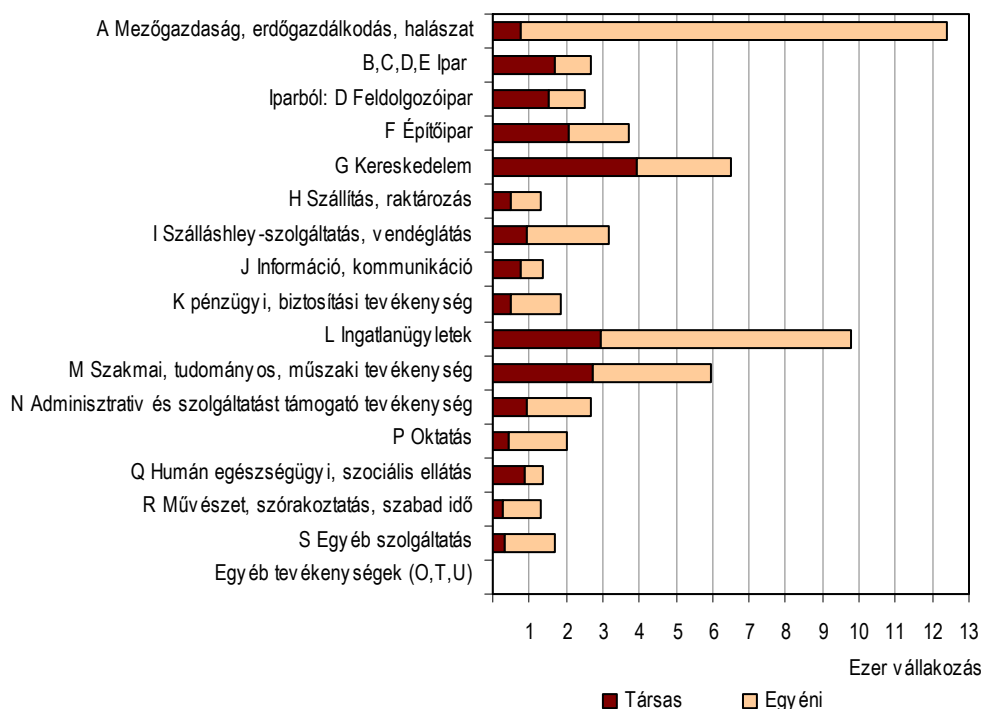
A megye meghatározó települései közül **Pécs** kereskedelmi szálláshelyein jelentős élénkülést tapasztalhattunk, mind a vendégek (124 ezer), mind a vendégéjszakák száma (238 ezer) több mint egynegyedével növekedett az előző évhez képest. Az átlagosan 2,3 éjszakát itt töltő külföldi vendégek részéről 71%-kal nőtt meg az érdeklődés a megyeszékhely iránt, a mindössze 1,8 éjszakára maradó hazai turisták közül is 14%-kal többen látogattak el 2010-ben Európa Kulturális Fővárosába. Baranya egyetlen fürdővárosában, **Harkányban** a vendégek száma ötödével, az igénybe vett vendégéjszakáké negyedével esett vissza egy év alatt, előbbiek száma az egész év során nem érte el a 40 ezret, utóbbiaké 136 ezer volt.

Gazdasági szervezetek

Baranya megyei székhellyel 2010 végén 62 091 gazdasági szervezetet tartottunk nyilván, 4,5%-kal többet az egy évvel korábbinál. A gazdasági szervezetek 93%-át kitevő vállalkozások száma (57 802) 4,2%-kal gyarapodott. A növekedés mértéke mind az előbbi, mind az utóbbi körben valamelyest élénkebb volt, mint országosan.

A **vállalkozások** 34%-a alakult meg valamelyik **társas formában**, számuk összességében 2,4%-kal volt magasabb a 2009. év végénél. E körben két gazdálkodási forma a legnépszerűbb, a 2010. év végén az adminisztratív nyilvántartásokban szereplő 10 480 korlátolt felelősségű társaság 9,4%-kal több volt az egy évvel korábbinál, míg a betéti társaságok száma (6627) 7%-os csökkenést mutatott. Az alacsony számban jelen lévő részvénytársaságok és szövetkezetek száma enyhén mérséklődött. A vállalkozások 66%-át kitevő **egyéni vállalkozások** körében 5,2%-os növekedést regisztráltunk. Közülük 2010-ben az egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplők (vállalkozói igazolvánnyal rendelkezők) száma (15 500) is emelkedett a korábban jó néhány évet jellemző csökkenést követően, mégpedig az átlagosat meghaladó (5,9%-os) mértékben, és (4,7%-kal) gyarapodott az egyéb engedéllyel rendelkező egyéni vállalkozók és adószámmal rendelkező magánszemélyek száma (22 654) is.

Nemzetgazdasági ág szerint a vállalkozások legnagyobb számban a mezőgazdaság és az ingatlanügyletek területén vannak bejegyezve, abban a két ágban, ahol legelterjedtebb az adószámot kérő magánszemélyek előfordulása. Jelentős ugyanakkor a kereskedelem és a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység területén nyilvántartott vállalkozások száma is. A társas vállalkozások között a kereskedelem, az ingatlanügyletek, a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység, továbbá az építőipar voltak a legnépszerűbb gazdasági ágak.

A vállalkozások száma nemzetgazdasági ágak szerint, 2010. év vége

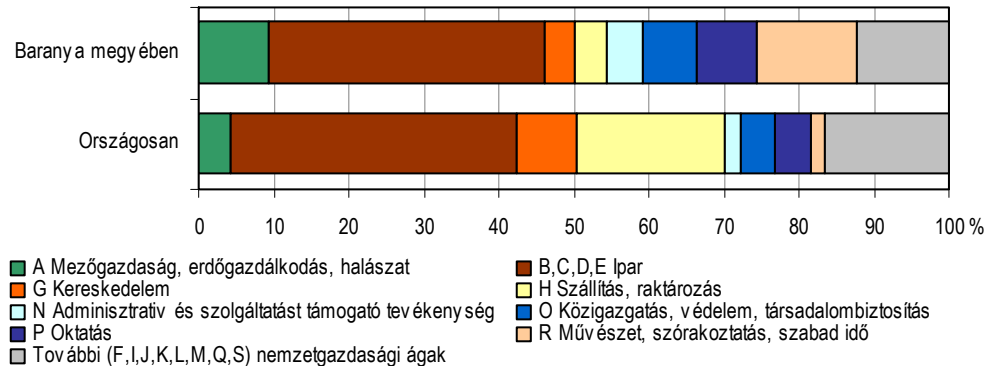
Jelentős mértékben, csaknem 10%-kal növekedett 2010-ben a **felszámolási és végelszámolási eljárás alatt álló gazdasági szervezetek** száma. Az év végén Baranya megyei székhellyel 1398 szervezet állt valamelyik említett eljárás alatt, amelyek között 27 nonprofit szervezetet találhattunk, 1371 pedig társas vállalkozás volt (ez utóbbiak az összes társas vállalkozás 7%-át tették ki). A felszámolás és végelszámolás alatt álló vállalkozások hattizede korlátolt felelősségű társaság, 36%-a betéti társaság volt, amelyek a hasonló formákban nyilvántartott összes társaság 8%-hoz közeli hányadát jelentették.

Beruházás³

A Baranya megyei székhelyű **gazdasági szervezetek új beruházásainak értéke** 2010-ben – a jelzett vonatkozási körben – közel 89 milliárd forintot tett ki, a hasonló gazdálkodói körben Magyarországon megvalósult beruházások 2,9%-át. A nemzetgazdasági ágak közül a legnagyobb hányad az iparhoz kötődött (37%), amelyen belül az energiaipar és a feldolgozóipar volt a két nagy részesedésű beruházó iparág (17, illetve 16%-os hányaddal), azonban az előbbinek bő tíz százalékponttal nagyobb, az utóbbinak pedig hasonló mértékben kisebb volt az összes beruházáson belüli részaránya, mint országos átlagban jellemző. Néhány más területen is tükröződnek a megyei sajátosságok a hasonló szervezeti kör investícióinak országos jellemzőihez képest. Ez markánsan megmutatkozott egyrészt a mezőgazdasági beruházások országosnál magasabb részesedésében, másrészt – a tárgyidőszak sajátosságaként, és elsősorban a Pécs2010 Európa Kulturális Fővárosa projektekkel összefüggésben – a művészet, szórakoztatás, szabadidős tevékenységek körében megvalósult jelentős fejlesztésekben. Magasabb hányad jutott továbbá az oktatás, a közigazgatás, illetve az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenységek területére is. Jócskán alacsonyabb volt ugyanakkor az országos részesedésnél a megyei székhelyű szervezetek beruházásaiban a szállítás, raktározás ágban megvalósult hányad.

³ A beruházási adatok a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásokra, létszámhatár nélkül a költségvetési szervekre és a megfigyelt nonprofit szervezetekre vonatkoznak, a szervezetek székhelye szerint összesítve.

A beruházások teljesítményértékének megoszlása nemzetgazdasági ágak szerint*, 2010

* A jelzett vonatkozási körben.

Az ágazati sajátosságokkal összefüggésben a beruházások **anyag-műszaki összetétele** is eltért az országostól. Baranyában 2010-ben nagyobb szerepet kaptak az épület- és építmény-beruházások, amelyek a beruházásérték kétharmadát tették ki az országos 52%-kal szemben. Ez összefüggött a feldolgozóipar alacsonyabb szerepével – ahol a fejlesztésekben gyakran nagyobb a gépek, gépi berendezések és járművek beszerzésére, felújítására fordított részesedés az építményekénél – továbbá a nagy értékű építmény-beruházásokat megvalósító EKF-projektekkel is.

Baranya megye **egy lakosára** 2010-ben 227 ezer forint beruházásérték jutott. Ez az összeg az országos átlag (305 ezer forint) háromnegyedét közelítette meg, a főváros nélkül számított átlagos értéket (217 ezer forint) ugyanakkor meghaladta. A Dél-Dunántúli régió megyéi közül legmagasabb somogyi befolyásolta kedvezően, a tolnai ugyanis valamelyest a baranyai alatt alakult, azonban mindhárom megye az első tízben található az ország megyéinek – e fajlagos mutatóérték szerint – csökkenő rangsora alapján.

Lakásépítés

A gazdasági válság hatása, valamint ezzel összefüggésben a lakosság nehezedő anyagi helyzete – egyebek mellett – a lakásépítések alakulásában is markánsan tükröződik. Az elmúlt év folyamán az ország egészében az **épített lakások** száma 2009-hez képest mintegy kétharmadára esett vissza. A csökkenés, ami – Somogy és Bács-Kiskun kivételével – a megyék mindegyikében megfigyelhető volt, legszámottevőbben Szabolcs-Szatmár-Bereg megyét és Baranyát érintette. Megyénkben 2010-ben 478 új otthonra adtak ki használatbavételi engedélyt, 51%-kal kevesebbre, mint egy évvel korábban. A lakásépítések változatlanul a városokra, közülük is elsősorban Pécsre koncentráálódtak, 81%-uk valósult meg az előbbi településkörben, ezen belül 67%-uk a megyeszékhelyen. A városok közül említést érdemel az Ormánság „fővárosa” Sellye, ahol immár egy évtizede egyetlen új lakás sem épült. Hasonlóképpen nem került sor lakásberuházásra tavaly a falvak több mint nyolctizedében sem, a 288 község közül mindössze 56 gyarapodott az új építések révén. Megjegyzendő, hogy ezen 56 település között is 39 olyan akadt, ahol mindössze egy-egy új otthon létesült.

Az **építetőkörben** az elmúlt év során – az egy évvel korábbival ellentétben – a magánérő vált a meghatározóvá, a lakások 62%-a természetes személyek finanszírozásával készült. Ennek megfelelően az építések céljában is a saját használat került előtérbe, 57%-ukat ilyen meggondolásból hozták létre (2009-ben több mint fele részüket értékesítési megfontolásból építették).

Foglalkoztatottság, keresetek

Az **intézményi munkaügyi statisztikai** adatgyűjtés alapján a megfigyelt Baranya megyei székhelyű gazdasági szervezeteknél 2010-ben átlagosan 82 300-an **álltak alkalmazásban**. A foglalkoztatottak száma az egyes állománycsoportokban eltérő irányban változott, összességében azonban 1,3%-kal haladta meg az előző évit. A megyében alkalmazásban állók több mint fele fizikai foglalkozású volt, számuk 2,9%-kal emelkedett, míg a szellemi munkakörben dolgozók létszáma kis mértékben (0,6%-kal) csökkent.

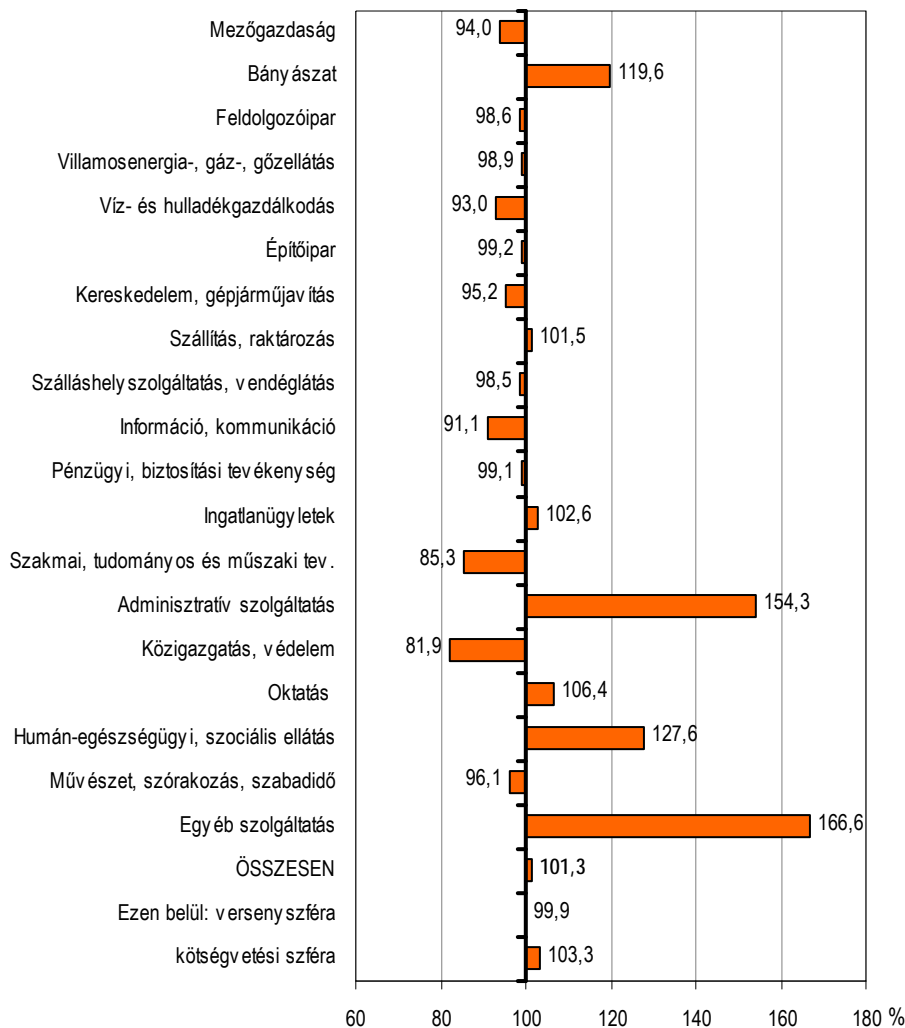
Az alkalmazottak számának időbeli alakulását egy másik megközelítésben vizsgálva megállapítható, hogy a versenyszférában nem történt számottevő változás, míg a költségvetési szerveknél 3,3%-kal dolgoztak többen, mint 2009-ben. A versenyszférában dolgozott a fizikai dolgozók túlnyomó része (77%-a) ahol a létszámuk megegyezett az egy évvel korábbival. Kisebb hányadukat a költségvetési szféra alkalmazta, itt a létszám – a közfoglalkoztatottak növekvő számával összefüggésben – mintegy 13%-kal emelkedett. A szellemi foglalkozásúak kisebbik hányadát (43%-át) valamely vállalkozás alkalmazta, többségük (57%-uk) azonban a költségvetési szférában helyezkedett el, létszámuk 2009-hez képest mindkét területen mérséklődött. (Országosan a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél, valamint a megfigyelt nonprofit szervezeteknél az alkalmazásban állók száma 2 millió 700 ezer volt, 1,5%-kal több mint egy évvel korábban. A nemzetgazdaság egészében a versenyszférát 0,3%-os, a költségvetést pedig 3,3%-os növekedés jellemezte.)

Baranyában a foglalkoztatottak 87%-a dolgozott teljes munkaidőben, létszámuk az egy évvel korábbihoz hasonlóan alakult, ami egyben azt is jelenti, hogy a részmunkaidősök számában sem történt változás.

Az egyes **nemzetgazdasági ágak** közül az elmúlt évekhez hasonlóan a legtöbben a feldolgozóiparban találtak munkát, az alkalmazásban állók mintegy kéttizede sorolható ide. A feldolgozóiparon belül a legnagyobb létszámarányú terület a gépipar (ezen belül is a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása és a gép, gépi berendezés gyártása) valamint az élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása, mellettük még a textil, ruházat, bőr és bőrtermék gyártás, valamint a gumi-, műanyag és nemfém ásványi termékgyártás részesedése is jelentős volt. A többi nemzetgazdasági ág közül az oktatás (18%), az egészségügy (12%), a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás (10%), valamint a kereskedelem, gépjárműjavítás (9%) területén foglalkoztatottak részarányát érdemes megemlíteni.

A vizsgált időszakban az egyes gazdasági ágak létszámindexei meglehetősen tág határok között mozogtak, a 19 ágazat közül csupán hétben nőtt az alkalmazásban állók száma, a többiekénél – köztük a főbb gazdasági ágak többségénél – csökkenés mutatkozott. A legnagyobb foglalkoztatónak számító iparban mintegy 1,7%-kal dolgoztak kevesebben az előző év azonos időszakához képest.

Az alkalmazásban állók számának indexe gazdasági áganként, 2010
előző év = 100,0%

Baranya megyében 2010-ben a teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi **bruttó átlagkeresete** 172 000 forint volt, ami – habár elmaradt a régió másik két megyéjétől – az egy évvel korábbihoz képest 1,2 %-os növekedést jelentett. Ezen belül a vállalkozásoknál dolgozók 163 800, a költségvetési szerveknél alkalmazásban állók 184 700 forintot kerestek, előbbi 2,9%-kal haladta meg az előző év azonos időszakit, utóbbi – az alacsony keresetű közfoglalkoztatottak számának bővülése miatt – 1,4%-kal elmaradt attól. Ez a változás tendenciájában megegyezik az országgal, mértékében azonban (3,3 és -2,7%) eltér attól. A Baranya megyében élők bruttó átlagkeresete mintegy 30 ezer forinttal kevesebb volt az országos átlagnál.

Jelentős különbség mutatkozott a szellemi és a fizikai foglalkozásúak keresete között is. A versenyszférában 77%-kal többet, a költségvetési szférában a kétszeresét fizették ki a szellemi munkakörökben dolgozóknak, mint amennyit a fizikai állományúaknak juttattak.

A gazdasági ágak közül a legjobban fizető továbbra is a villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás (271 600 forint) és a pénzügyi, biztosítási tevékenység (258 100 forint) volt, de az átlag felett kerestek többek közt a közigazgatásban, az oktatásban, valamint a gépészet, az építőipar, az egészségügy (122 700 forint) és a kereskedelem, gépjárműjavítás (136 100 forint) területén dolgozók vihették haza.

Ha figyelembe vesszük a kereseti elemeken kívül az egyéb pénzbeli és természetbeni juttatásokat is, akkor a teljes munkaidőben foglalkoztatottak átlagos havi **munkajövedelme** 182 200 forintot tett ki az említett időszakban. Ezen belül átlagosan 5,6% volt az egyéb, azaz a kereseten felüli munkajövedelem aránya, ami különösen a közigazgatásban (8,7%) és a villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás ágazatban (9,8%) volt magas.

2010-ben a személyi jövedelemadó-szabályok változásának köszönhetően csökkent az adóterhelés mértéke, elsősorban ennek tudható be, hogy az alkalmazásban állók **nettó átlagkeresete** – akár Baranyát, akár az országot tekintve – 7,0%-kal haladta meg az előző év azonos időszakában számított értéket. A vizsgált időszakban a havi nettó kereset 117 500 forint volt a megyében, ami az országos nettó keresettől 15 100 forinttal maradt el. A fizikai foglalkozásúaké 92 000, a szellemi foglalkozásúaké 146 100 forintot tett ki az elmúlt évben.

A **reálkeresetek** a fogyasztóiár-index 4,9%-os növekedése mellett, az országgal megegyező mértékben, 2,0%-kal emelkedtek a megyében.

Munkanélküliség

A Baranya Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjának adatai alapján 2010. év végén a megye kirendeltségein 28 900 **álláskereső** szerepelt a nyilvántartásban, ami (az utolsó negyedév kedvezőtlen munkaügyi mutatóinak köszönhetően) mindössze 0,7%-kal volt kevesebb, mint egy évvel korábban. Az álláskeresők decemberi zárónapi létszáma Somogyban és Tolnában 4,5 illetve 7,4%-os, a régió átlagában 3,6%-os csökkenést mutatott az előző év azonos időszakához képest. Országosan a regisztrált munkanélküliek között 2,2%-kal kevesebbet, de még így is több mint 590 ezer főt tartottak nyilván.

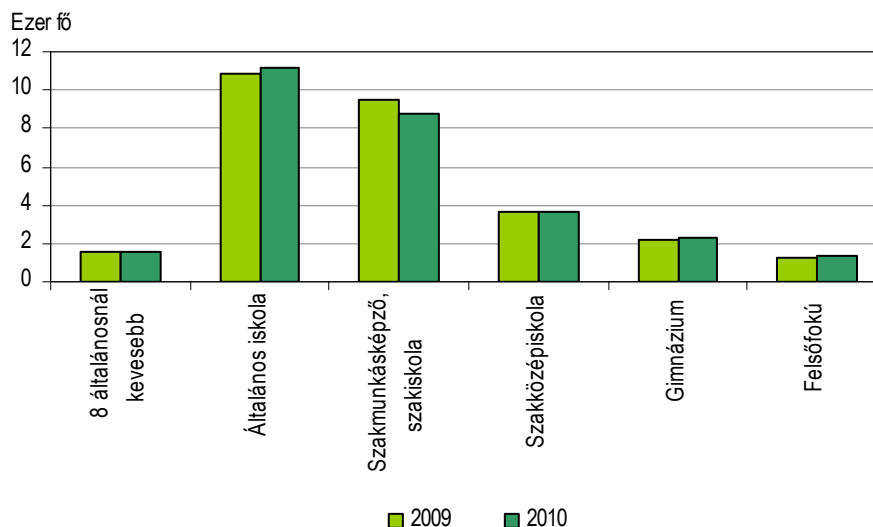
Baranya megye **kirendeltségeinek** többségében csökkent a munkanélküliek száma. Az egy évvel korábbihoz képest Szentlőrinc környékén 12, a sellyei körzetben 5%-kal kevesebben kerestek munkát, a pécsi és a siklósi kirendeltségeken ennél kisebb arányban csökkent a regisztráltak száma. Szigetvár és Komló térségében az álláskeresők száma az egy évvel korábbihoz hasonlóan alakult, míg a mohácsi kirendeltségen tizedével nőtt a regisztráltak száma, amely meghaladta a négyezer főt. Az év utolsó hónapjában csoportos létszámleépítésre nem érkezett bejelentés sem Baranyából, sem a régió másik két megyéjéből.

Baranyában az álláskeresők között a férfiak száma 2%-kal lett kevesebb, a nőké egy százalékkal emelkedett, ezzel a **nemek szerinti** megoszlásban a férfiak részaránya valamelyest csökkent, hányaduk az év végén mintegy 53%-ot ért el. A korábbi időszakokhoz hasonlóan a munkát keresők többsége a fizikai **foglalkozásúak** közül került ki, amelyen belül a szakmunkások tették ki a létszám több mint negyztizedét, a betanított munkások az egynegyedét, a segédmunkások a háromtizedét. Az elmúlt egy évben az álláskeresők 84%-át jelentő fizikai állományúak száma kis mértékben csökkent, míg a szellemi munkakörűeket emelkedő létszám jellemezte.

Életkor szerinti megoszlás alapján a munkanélküliek felét továbbra is a 26–45 év közöttiek, 19%-át a náluk fiatalabbak, míg 31%-át az ennél idősebbek tették ki. Az egyes korcsoportok közül említést érdemlően a 26–35 éves és az 55 év feletti korosztály száma változott, előbbieké 8%-kal (mintegy 600 fővel) csökkent, utóbbiaké 27%-kal (több mint 400 fővel) bővült.

A munkát keresők között nagyon magas a szakmával vagy egyéb speciális ismeretekkel nem rendelkezők aránya, 44%-uk csupán nyolc általánost vagy annál kevesebbet végzett, középfokú végzettséget a regisztráltak 51%-a szerzett, diplomával mindössze 5%-uk rendelkezett. Az előző évhez képest a legalacsonyabb **iskolai végzettségűek** száma 2%-kal nőtt, a középiskolát végzettké 4%-kal lett kevesebb, a legnagyobb mértékben, tizedével bővülve, a főiskolát és egyetemet végzettek köre változott.

A regisztrált álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Baranya megyében a **nyilvántartott álláskeresők gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya** a 2009. évi 18,4%-ról 17,7%-ra módosult. Ennek ellenére az országos rangsorban Baranya helyzete továbbra sem túl kedvező, a megye munkanélküliségi rátája a hetedik legmagasabb volt. Baranya kirendeltségei közül a mohácsi körzet kivételével, ahol 1,2 százalékponttal növekedett a munkanélküliségi ráta, mindenütt javult a foglalkoztatási helyzet. A legkedvezőbb változás a szentlőrinci kirendeltséget jellemezte, a ráta értéke itt 3,6 százalékponttal volt alacsonyabb, mint egy évvel korábban. A többi körzetben a csökkenés mértéke 0,5 és 2,6 százalékpont között szóródott. A megye kirendeltségei közül továbbra is Sellye környéke bizonyult a leghátrányosabb térségnek, ahol a gazdaságilag aktív népesség közel négytizede nem tudott elhelyezkedni, de hasonlóan kedvezőtlen a Szigetvár környékén lakók helyzete is, az itt élők közel háromtizede nem talált munkát az esztendő végén. A munkanélküliek aránya továbbra is a pécsi kirendeltségen volt a legalacsonyabb, ahol minden 100 aktív lakosból közel 12 keresett munkahelyet 2010 végén.

Baranya megyében a regisztrált munkanélküliek közel egytizede **pályakezdő** volt, zárónapi létszámuk 2700 főt tett ki, amely az országoshoz hasonló mértékben, több mint 4%-kal haladta meg az előző évit. A munkaerőpiacra újonnan bekerült fiatalok több mint egyharmada mindössze alapkülső végzettséggel rendelkezett. A dél-dunántúli régió másik két megyéje közül Tolnában is nőtt (2%-kal) a pályakezdők száma, Somogyban ugyanakkor majd 4%-kal kevesebben vártak az első munkahelyükre.

A megyében nyilvántartott álláskeresők háromtizedét a már több mint egy éve állást kereső, **tartós munkanélküliek** tették ki, számuk az év végén közel 6%-kal volt több mint egy évvel korábban, megközelítve ezzel a 8800 főt.

Baranyában az év végéig mindössze 228 (országosan összesen 11 700) állás maradt betöltetlen, a munkáltatók a korábbi időszakokhoz hasonlóan leginkább fizikai foglalkozásúaknak kínáltak munkalehetőséget. Az egy **betöltetlen álláshelyre** jutó álláskeresők száma a megyében 127 főre növekedett, ami két és félszerese volt az országos átlagnak (50). A régió másik két megyéjében a baranyainál valamelyest kedvezőbbek voltak az elhelyezkedési lehetőségek, Somogyban 110, Tolnában 112 álláskereső jutott egy betöltetlen álláshelyre.

A regisztrált munkanélküliek 63%-a volt jogosult valamilyen **ellátási formára** 2010 végén, 26%-uk kapott munkanélküli-, vagy álláskeresési járadékot, 57%-uk rendelkezésre állási támogatásban részesült, míg a fennmaradó 17,5%-uk álláskeresési illetve rendszeres szociális segélyre volt jogosult.

Közúti balesetek

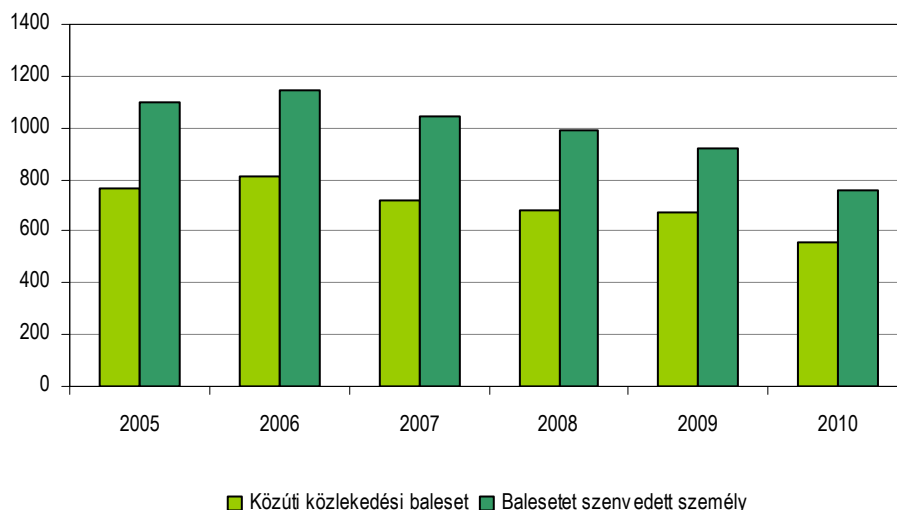
A 2010-ben Baranyában regisztrált 558 **személyi sérüléssel járó közlekedési baleset** 16,8%-kal alatta maradt az előző évinek, országosan 8,7%-os csökkenés mutatkozott. Kedvező az is, hogy az összes baleseten belül az ittasan okozottak száma 2009-hez képest – az országos 17,2%-os mérséklődés mértékét jóval meghaladva – közel 42%-kal visszaesett. A tavalyi évben a balesetekon belül a 62%-ot kitevő könnyű sérüléssel járó közúti incidensek száma 14,6%-kal csökkent, míg a mintegy egyharmadot jelentő súlyos sérüléssel járó balesetek száma bő egyötödével, a 4,7%-os arányú halálos kimenetelű esetek száma pedig 13,3%-kal mérséklődött.

Baleset következtében összesen 757 **személy sérült, illetve halt meg** a megyében, amely szám az előző évihez képest 17,4%-kal volt kevesebb. Ezen belül a könnyen sérültek számában ennél nagyobb, a súlyosan sérültekében kisebb mértékű csökkenés mutatkozott, a meghaltak száma pedig mintegy közel tizedével esett vissza. Országosan 10,1% mérséklődést regisztráltak.

2010-ben a megyei balesetek 61%-át személygépkocsi-vezetők **okozták**, ami 2009. évhez képest 17,8%-os mérséklődést jelent. A segédmotorosok és motorkerékpárosok hibájából bekövetkezett baleseteké együttesen egyharmadával csökkent, amely részarány 8,2%-ot tett ki. A kerékpárosok és a tehergépkocsi-vezetők voltak hibáztathatók a balesetek mintegy egytized-egytized részéért, míg a gyalogosok azok 6,6%-ában voltak elmarasztalhatóak. A kerékpárosok által okozott balesetek száma 2009-hez képest 1,9%-kal nőtt, ehhez hasonló mértékben emelkedett a tehergépkocsi-vezetőkre visszavezethetőké is, miközben az alapvetően a gyalogosok hibájából bekövetkezett esetek száma közel harmadával esett vissza.

10. ábra

A közúti közlekedési balesetek és a sérültek számának alakulása Baranyában

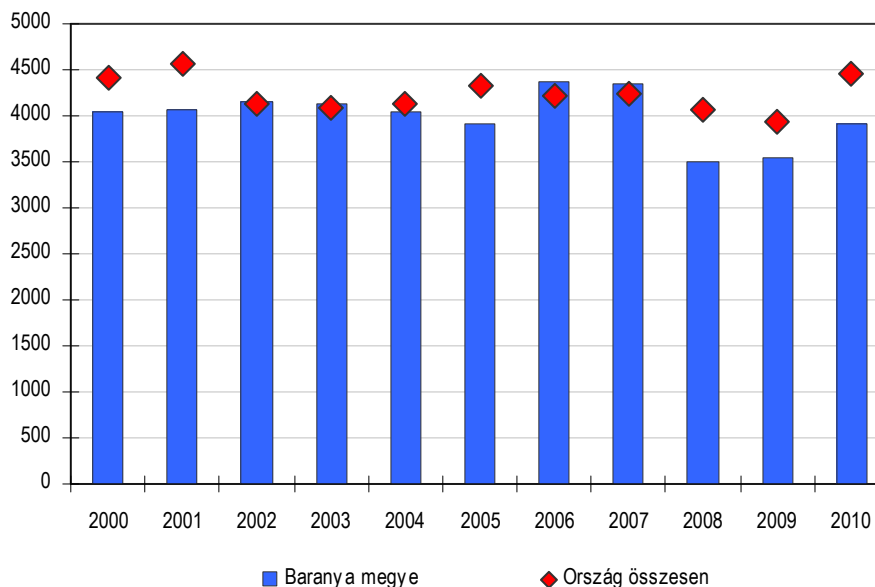
Bűnözés

A regisztrált **bűncselekmények** száma 2010-ben valamennyi megyében emelkedett, ebből adódóan országos átlagban 13%-os növekedés következett be. A legnagyobb mértékben, mintegy 66%-kal Somogyban nőtt az esetszám, a szintén régiókhöz tartozó Tolnában pedig 30%-kal. A Baranyában regisztrált 15 415 bűncselekmény 10%-kal volt több az egy évvel korábbinál, tehát a növekedés mértéke elmaradt az országos és a régiós átlagtól egyaránt. A megyében 3915 bűneset jutott százezer lakosra, ezzel a megyék kriminalitási rangsorában

Baranya maradt a középmezőnyben és megtartotta 8. helyét. Az esetszám jelentős megugrása következtében a legmagasabb kriminalitási arány – a fővárost is megelőzve – Somogy megyét jellemezte, ahol százezer lakosonként 6760 bűncselekményt regisztráltak 2010-ben.

11. ábra

A regisztrált bűncselekmények százezer lakosra jutó számának alakulása

A bűncselekmények döntő hányadát (57%-át) 2010-ben is a **vagyon elleniek** tették ki, a Baranyában regisztrált 8777 eset kevesebb mint egy százalékos csökkenést jelent az előző évihez viszonyítva (országosan 8%-os növekedés következett be). Bár az esetszám alig változott, az okozott kár mégis számottevő mértékben, 38%-kal duzzadt. Valamelyest gyarapodott a lopások, betöréses lopások és rablások, mintegy ötödével a sikkasztások száma, ugyanakkor kevesebb csalás, gépjármű lopás illetve feltörés vált ismertté.

A bűncselekmények második legnagyobb hányada, több mint egyötöde 2010-ben is a **közrend ellen** irányult. Akárcsak országosan, Baranya megyében is jelentősen emelkedett a számuk, 3201 esetet regisztráltak az elmúlt esztendő során, 46%-kal többet mint egy évvel korábban (országosan 36%-os növekedés történt). A közrend ellen elkövetett bűncselekmények közül a garázdaságok száma 27%-kal nőtt, az okirattal történt visszaéléseké több mint megháromszorozódott, a kábítószerrel történő visszaélések száma is csaknem 60%-kal megugrott.

A **közlekedési** bűncselekmények előfordulása az ország legtöbb megyéjében, köztük Baranyában is ritkult. A 2010-ben ismertté vált 741 eset 13%-os csökkenést jelent az egy évvel korábbihoz képest (országos átlagban kisebb mértékben, 7%-kal fogyatkozott a számuk). A közlekedési bűncselekmények csoportján belül ugyan egy százalékkal emelkedett a közúti baleset okozások száma, ugyanakkor kedvező fejlemény, hogy ittas vezetés ötödével kevesebbszer, valamint cserbenhagyás is kisebb számban fordult elő.

Az előző évinél 20%-kal több, összesen 1274 **személy elleni** bűncselekményt regisztráltak a megyében 2010-ben (országosan is 17%-kal többet). Mind a befejezett emberölések, mind az emberölési kísérletek száma gyarapodott, ezen felül a testi sértéseké 11%-kal, a zaklatásoké 24%-kal emelkedett. Nagyjából megduplázódott a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetések valamint a személyi szabadság megsértésével járó esetek száma is.

Baranyában 2010-ben az egy évvel korábbinál 58%-kal több, összesen 892 **gazdasági** bűncselekményt követtek el (országosan is jelentős mértékben, 26%-kal emelkedett a számuk). Az okozott kár értéke is számottevően, 43%-kal gyarapodott. A gazdasági bűncselekmények

csoportján belül közel harmadával emelkedett a számvitel rendjének megsértésével járó esetek száma, csaknem két és félszeresére ugrott az adócsalások előfordulása, de jelentősen megszaporodott a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel történő visszaélések száma is.

Házasság, család, ifjúság és nemi erkölcs ellen 2010-ben 259 bűncselekmény irányult a megyében, amely mintegy 6%-kal elmarad az egy évvel korábitól (országos átlagban 3%-os növekedés történt). Kisebb számban fordult elő tartás elmulasztása valamint szemérem elleni erőszak, ugyanakkor az egy évvel korábinál több esetben történt kiskorú veszélyeztetése, megrontás és szeméremsértés.

Baranyában az **államigazgatás, igazságszolgáltatás és a közelet tisztasága ellen** 2010-ben 244 bűncselekményt követtek el, 39%-kal többet mint egy évvel korábban (országosan csupán 2%-kal emelkedett a számuk). Jelentősen, 35%-kal nőtt a hivatalos, 48%-kal a közfeladatot ellátó személy elleni erőszakos cselekmények száma, ugyanakkor az igazságszolgáltatás ellen is az előző évit meghaladó számú bűneset irányult (hamis vád, hamis tanúzás, hatóság félrevezetése stb.).

A megyében 2010 folyamán 5739 **bűnelkövetőt** regisztráltak, mintegy ötödével többet, mint egy évvel korábban (országosan 10%-kal növekedett a számuk). A bűnelkövetők százezer lakosra jutó számát tekintve Baranya a megyék rangsorában az ötödik helyet foglalta el (1458 elkövető jutott százezer lakosra). A fiatalok száma 2010-ben 17%-kal emelkedett, a legnagyobb mértékben, 26%-kal a 18-24 éves fiatal felnőtt korú elkövetők csoportja gyarapodott.

Táblázatok

Összehasonlító adatok
(megye – régió – ország)
2010

Megnevezés	Baranya	Somogy	Tolna	Dél- Dunántúl	Ország
	megye				
Lakónépesség					
Népesség száma, ezer fő ^{a)} +	391	318	231	940	9 986
Népesség indexe	99,3	99,2	98,9	99,2	99,7
Ipar					
Termelés volumenindexe ^{b)}	98,4	132,2	104,9	113,6	110,7
Egy lakosra jutó termelési érték ^{b)} , ezer Ft	710,5	1 480,0	1 239,6	1 101,0	2 044,4
Termelés volumenindexe ^{c)}	98,8	156,9	104,5	127,4	111,2
Értékesítés volumenindexe ^{c)}	97,6	155,9	104,0	125,8	108,3
Ezen belül: belföldi	96,2	110,5	106,7	103,8	98,2
export	99,4	165,5	93,1	144,0	116,3
Értékesítésből az export aránya, %	44,1	87,7	17,8	62,7	60,0
Építőipar					
Építőipari termelés volumenindexe ^{d)}	96,1	144,4	97,5	114,6	91,1
Egy lakosra jutó termelési érték ^{d)} , ezer Ft	76,2	140,4	85,4	100,2	121,5
Turizmus					
Vendégek száma, ezer	253,3	391,1	57,4	701,8	7 304,0
Vendégek számának indexe	112,0	86,2	86,9	94,1	101,9
Vendégéjszakák száma, ezer	594,0	1 134,0	130,5	1 858,4	19 030,7
Vendégéjszakák számának indexe	108,6	81,8	80,7	88,7	101,5
Regisztrált vállalkozások^{e)}					
Regisztrált vállalkozások száma	57 802	54 348	34 200	146 350	1 644 484
Regisztrált vállalkozások számának indexe	104,2	102,8	101,4	103,0	103,3
1000 lakosra jutó vállalkozás	148	171	148	156	165
Beruházás					
Teljesítményérték, millió Ft	88 992	116 213	49 546	254 750	3 046 671
Egy lakosra jutó teljesítményérték, ezer Ft	227,0	364,3	213,6	270,1	304,7
Gazdasági aktivitás^{f)}					
Aktivitási arány, %	54,9	51,7	52,9	53,4	55,5
Foglalkoztatási arány, %	47,4	44,4	49,0	46,8	49,5
Munkanélküliségi ráta, %	13,7	14,2	7,4	12,3	10,8
Alkalmazásban állók száma és keresete^{g)}					
Alkalmazásban állók					
száma, ezer fő	82,3	69,9	45,2	197,4	2 701,8
számának indexe	101,3	104,1	104,3	103,0	101,5
havi bruttó átlagkeresete, Ft	171 956	157 518	177 584	167 948	202 576
havi bruttó átlagkeresetének indexe	101,2	102,1	103,7	102,1	101,4
havi nettó átlagkeresete, Ft	117 512	109 423	118 851	114 855	132 628
havi nettó átlagkeresetének indexe	107,0	106,7	107,7	107,0	106,9
Lakásépítés					
Épített lakás	478	942	178	1 598	20 823
Épített lakások indexe	48,7	114,5	74,5	78,2	65,1
Tízezer lakosra jutó épített lakások száma	12,2	29,5	7,7	16,9	20,8

a) 2011. január 1-jén. – b) A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek telephely szerinti adatai. – c) A 49 főnél többet foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai. – d) A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai. – e) Az országos adatok a külföldön működőkkel együtt. – f) A KSH munkaerő-felmérése alapján, IV. negyedévi adatok. – g) A 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek székhely szerinti adatai.

Index: előző év azonos időszaka (időpontja) = 100,0.

Gazdasági-társadalmi jelzőszámok I., 2010

Megnevezés	Baranya megyében				Országosan, I–IV. n. év
	I. n. év	I. félév	I–III. n. év	I–IV. n. év	
Ipari termelés értéke ^{a)} , millió Ft	59 157	128 880	201 264	278 506	20 444 149
előző év azonos időszaka = 100,0	87,5	95,3	97,5	98,4	110,7
Ipari termelés értéke ^{b)} , millió Ft	48 285	101 840	156 619	217 633	18 664 223
előző év azonos időszaka = 100,0	86,6	96,9	98,2	98,8	111,2
Ipari értékesítés ^{b)} , millió Ft	52 060	108 717	165 570	235 087	21 512 440
előző év azonos időszaka = 100,0	87,8	94,9	97,3	97,6	108,3
Ezen belül: belföldi értékesítés, millió Ft	31 299	61 638	92 248	131 390	8 611 165
előző év azonos időszaka = 100,0	89,2	95,1	95,8	96,2	98,2
export, millió Ft	20 761	47 079	73 322	103 697	12 901 275
előző év azonos időszaka = 100,0	85,7	94,6	99,2	99,4	116,3
Építőipari termelés értéke ^{c)} , millió Ft	4 915	12 381	21 018	29 851	1 215 279
előző év azonos időszaka = 100,0	108,8	87,8	93,0	96,1	91,1
Épített lakások száma	81	188	330	478	20 823
előző év azonos időszaka = 100,0	58,3	71,5	61,1	48,7	65,1
Megszűnt lakások száma	10	21	38	56	2 549
előző év azonos időszaka = 100,0	88,3	70,0	92,7	64,4	61,6
Kiadott lakásépítési engedélyek száma	232	297	565	704	17 353
előző év azonos időszaka = 100,0	124,7	73,7	110,1	107,2	61,1
Élveszületések száma	879	1 660	2 514	3 350	90 350
előző év azonos időszaka = 100,0	103,5	96,0	92,5	93,3	93,7
Halálozások száma	1 299	2 589	3 814	5 300	130 450
előző év azonos időszaka = 100,0	92,1	98,7	99,8	102,9	100,0
Természetes szaporodás, fogyás (–)	–420	–929	–1 300	–1 950	–40 100
előző év azonos időszaka = 100,0	74,9	103,9	117,8	124,8	118,0
A kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakáinak száma	76 243	237 718	474 705	593 957	19 030 734
előző év azonos időszaka = 100,0	86,1	93,7	106,9	108,6	101,5
Ebből: külföldiek	14 872	65 681	134 384	160 705	9 358 373
előző év azonos időszaka = 100,0	63,1	97,3	97,2	101,2	101,4
Beruházások teljesítményértéke, millió Ft	13 639	36 121	59 049	88 992	3 046 671
Alkalmazásban állók száma ^{d)}	79 239	81 280	82 179	82 296	2 701 772
előző év azonos időszaka = 100,0	98,8	100,6	101,1	101,3	101,5
Alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete ^{d)} , Ft	177 589	173 885	171 180	171 956	202 576
előző év azonos időszaka = 100,0	106,1	101,8	101,5	101,2	101,4
Alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete ^{d)} , Ft	120 616	118 472	117 110	117 512	132 628
előző év azonos időszaka = 100,0	112,5	108,9	107,7	107,0	106,9
Alkalmazásban állók átlagos havi munkajövedelme ^{d)} , Ft	185 565	184 027	181 312	182 221	215 896
előző év azonos időszaka = 100,0	105,3	101,7	101,5	101,2	101,4

a) A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek telephely szerinti adatai, az indexek összehasonlító áron.– b) A 49 főnél többet foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai, az indexek összehasonlító áron.– c) A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai, az indexek összehasonlító áron.– d) A 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek székhely szerinti adatai.

Gazdasági-társadalmi jelzőszámok II., 2010

Megnevezés	Baranya megyében				Országosan, IV. n. év
	I. n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	
Foglalkoztatottak száma ^{a)} , ezer fő	142,5	147,9	149,2	143,7	3 804,3
előző év azonos időszaka = 100,0	103,7	103,0	103,0	98,6	100,6
Munkanélküliek száma ^{a)} , ezer fő	24,1	22,5	18,0	22,8	462,1
előző év azonos időszaka = 100,0	135,4	116,0	101,7	112,3	104,5
Gazdaságilag inaktív népesség száma ^{a)} , ezer fő	137,6	133,4	136,2	136,6	3 416,9
előző év azonos időszaka = 100,0	91,3	93,6	95,4	98,4	98,8
Munkanélküliségi ráta ^{a)} , %	14,4	13,2	10,8	13,7	10,8
Nyilvántartott álláskeresők száma az időszak végén	30 410	26 020	26 004	28 857	591 278
előző év azonos időpontja = 100,0	104,6	90,8	91,5	99,3	97,8
Álláskeresési járadékban részesültek száma az időszak végén	6 075	4 391	4 017	4 850	115 838
előző év azonos időpontja = 100,0	92,9	66,3	64,1	78,3	74,5
Álláskeresési segélyben részesültek száma az időszak végén	2 673	1 686	1 934	3 048	77 324
előző év azonos időpontja = 100,0	140,2	94,9	110,5	105,0	105,6
Rendelkezésre állási támogatásban részesültek száma az időszak végén ^{b)}	10 186	9 347	9 327	10 568	181 714
előző év azonos időpontja = 100,0	97,1	92,9	97,2	109,0	108,3

a) A KSH munkaerő-felmérése alapján.– b) Rendszeres szociális segélyben részesültekkel együtt.

További információk, adatok (linkek):

[Részletes megyei adatok](#)

[stADAT-táblák](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő: dr. Horváth József
További információ: Berettyánné Halas Judit
Telefon: (+36-72) 533-319 judit.halas@ksh.hu

[Információs szolgálat](#), telefon: (+36-72) 533-300